

silvas, et lata patentia nemora transcurrens, primum Niz, deinde Straliciam pervenit . . . Inter quas Bulgarorum gens inculta, a tractu septentrionali egressa, a Danubio usque ad urbem regiam, et iterum ab eodem flumine ad mare Adriaticum, universas occupaverat regiones; ita ut confusis provinciarum nominibus et terminis, totus iste tractus, qui in longitudine habere dicitur iter dierum triginta, in latitudine vero decem, vel amplius, Bulgaria dicatur. — Guillelmi Tyrensis Historia, lib. II, cap. III it IV).

1196 г.

№ 25.

С ъ р с к о .

Околността на гр. Сѣръ, прѣзь всичкитѣ срѣдни и нови вѣкове и до днесъ, е била населена съ българи. Непосрѣдно до Сѣръ на западъ сж живѣли стримонскитѣ славѣни, а на изтокъ сж били смолѣнитѣ, както това знаемъ отъ редъ паметници. Българскитѣ характеръ на тамошното население се запазилъ и прѣзь византийското владичество въ XI—XII в. Когато българитѣ подигнаха възстание въ края на XII в. и освободиха частъ отъ своитѣ сънародници, прѣзь 1196 г. тѣ нахлуха въ източна Македония, въ околноститѣ на Сѣръ. За това говори Никита Хониатъ, който добрѣ познавалъ българитѣ и участвувалъ въ войнитѣ противъ тѣхъ. Асѣнь и Петъръ, прѣзь първата година отъ царуването на византийския императоръ Алексия III Ангелъ, лесно заели сѣрскитѣ крайща, бидейски населени съ българи:

„Докато императортътъ, казва Никита, се бавѣше на изтокъ, (Атѣнь и Петъръ) нападаха въ българскитѣ крайща, що сж около Сѣръ, разбиха настанената тамъ гръцка войска, по-голѣмата частъ отъ която злѣ пострада и самиятъ военачалникъ на гърцитѣ Алекси Аспиетъ биде заловенъ плѣнникъ“ (*ἀμέλει τοῖς περὶ τὰς Σέρρας Βουλγαρικοῖς θέμασι καὶ τὸ αὐλιζόμενον ἔκτισε Ῥωμαϊκὸν σύνταγμα ἠττηχότες ἄλλους τε πλείστους κακῶς εἰργάσαντο, καὶ δὴ αὐτὸν εἶλον ζωγρίαν τὸν Ἀσπιέτην Ἀλέξιον, ὃς ἀρχηγεῖν Ῥωμαίους προυβέβλητο.* — Nicetæ Choniatae Historia. Ed. Bonnæ, p. 612—613).